

A HALÁSZAT MINDEN ÁGAZATÁT FELÖLELŐ SZAKLAP.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET ♦ ♦ SZERKESZTI: UNGER EMIL DR.

:: :: Kéziratok és szakkérdések :: ::
a szerkesztőség címére küldendők.

Előfizetési díjakat és hirdetések az
Országos Halászati Egyesület
(Budapest, V. ker. Országház-tér 11.
:: :: II. emelet 213.) fogad el. :: ::

Szerkesztőség: Budapest,
II. ker., Debrői-út 15. sz.
M. Kir. Halélettani és Szenny-
víztisztító Kísérleti Állomás

MEGJELENIK EGyelőRE MINDEN HÓ KÖZEPÉN.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai ingyen kapják.

Nemtagoknak előfizetési díj: {
Egész évre 12 pengő.
Fél évre 6 pengő.
Külföldre egész évre 16 pengő.

:: :: Verantwortlicher Redakteur: :: ::
Dr. EMIL UNGER.

:: Administration: Ungarischer ::
Landes Fischerei Verein,
BUDAPEST,
:: :: V., Országház-tér 11. II. 213. :: ::

HALÁSZAT (FISCHEREI)
FACHBLATT FÜR DIE GESAMTINTERESSEN DER FISCHEREI
Organ des Ungarischen Landes Fischerei Vereins Budapest.

Redaktion: Kgl. Ung. Ver-
suchsstation für Fischerei-
biologie und Abwässerbe-
seitigung Budapest,
II., Debrői-út 15.

TARTALOM: Felhívás. — A kiel halászati kongresszus. *Fischer Frigyes*. — A halászati törvények végrehajtása. *Fischer Frigyes*.
Küzdelmek halátriasokkal. *báró Szurmay Sándor*. — Irodalom—Könyvismertetés. — Társulatok—Egyesületek.
Vegyesek. — Arjegyzés. — Hirdetések.

INHALTSANGABE FÜR DAS AUSLAND: Ämtliche Mitteilung: Die Inkraftsetzung des neuen Fischereigesetzes. — Kämpfe mit
Riesenfischen. — Der erste Deutsche Fischereikongress in Kiel. — Gesellschaften und Vereine. — Literatur. — Vermischte Mitteilungen.
— Fischpreise. — Annoncen.

ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET.

Felhívás.

Az Országos Halászati Egyesület tagjai és a „Halászati” előfizetői közül egyesek e lappéldányhoz mellékelve póstatakarékpénztári befizető lapot találnak. Tisztelettel kérjük mindazokat, akik az idej tagdíjikkal vagy nem tagok az előfizetési díjjal vagy díjak egy részletével hátralékban vannak, hogy tartozásukat a befizetési lap felhasználásával haladéktalanul kiegyenlíteni szíveskedjenek.

Budapest, 1927. augusztus hó 15-én.

Az elnökség.

A kiel halászati kongresszus.

Irta: Fischer Frigyes.

A kiel halászati kiállítás kapcsolatban érintetem már a német halászati kongresszus tárgyalásait és közöltem a német halászati testületek 5 pontba foglalt közös határozatát. Jelen sorokban a német halászati egyesület különböző bizottságainak működését kívánom ismertetni, s a mintegy 45 ülés tanácskozásainak eredményéből azt ragadom ki, ami a mi viszonyainkra érde-

kes és tanulságos lehet. Különösen mellőzöm a német vizekre annyira fontos angolna-kérdés sokoldalú tárgyalását, úgyszintén a pisztráng-félék tenyésztéséről folytatott hosszú és értékes eszmecsere, mivel az első tárgy minket egyáltalán nem érdekel, a pisztrángosok pedig a trianoni béke következtében egyelőre, sajnos csak igen kis mértékben érdekelhetnek bennünket.

1. Természetes tavak bizottsága. *Schiemenz* figyelmeztet a természetes tavak és folyóvizek népesítése közti nagy különbségre. Alapelve az, hogy minden víznek van olyan hala, amely abba illik. Semmi értelme sincs pl. pisztrángos vizet süllővel, vagy nagy folyót sebes-pisztránggal népesíteni. Épígy általában nem tanácsolja, hogy pontyot helyezünk a nagy folyamokba. Ezzel szemben a compó és a csuka minden vízben jól tenyészik. (Ez utóbbi megállapításnál nem szabad figyelmen kívül hagynunk azt, hogy a compó és a csuka Németországban általánosan kedvelt s igen keresett és fogyasztott hal, miért is ott inkább érdemes ezen halfajtákkal a nyílt vizekben foglalkozni.)

Seydel javasolja, hogy a „kevésbé értékes halak” kifejezést, mellyel az olcsóbb halfajtákat, keszeg stb. szokták megjelölni, lehetőleg mellőzzék, s helyette „olcsó halak” elnevezést használják. Ezen tárgyalás során szóba került az is, hogy a csökött halfajták jobban fejlődnek-e, ha termékenyebb és táplálékdús vízbe jutnak. Általában az a nézet alakult ki, hogy igen.

A ponttyal való népesítésről *Frohriep* tartott jól átgondolt és részletes előadást. Németországban ugyanis az utóbbi időben az alkalmas vizeknek ponttyal való népesítése igen elterjedt. Jól halászható és nem mély tavak jöhetnek csak tekintetbe. A ponty a takarmányt jól értékesíti, de kifogni nehéz. Csak akkor lehet a pontyos népesítés gazdaságos, ha a betett anyagnak legalább 50—60%-át ki bírjuk fogni. Tisztában kell azonban lenni azzal, hogy a ponty más halfajtákat, különösen a keszeget kiszorítja. A kihelyezés nagyságát a víz termőképessége határozza meg. Közepesen jó vízbe Morgenenként (kereken $\frac{1}{4}$ hektár) 15 db., jó termő vízbe ugyanily területre 25 db.-ot vehetünk és pedig lehetőleg 40—50 dekás, kétnyaras pontyot. Ezeknek egy év alatt 1.5—2 kg-osra kell megnőniök. A természetes tavak ponttyal való népesítéséhez nagy forgótökere van szükség, ezért aki természetes vizekben ilyen gazdálkodásra kíván áttérni, az ehhez szükséges anyagi eszközökről eleve gondoskodjék. A természetes vizek tulajdonosai ma már igen jó vevői a tenyésztés-termelő gazdaságoknak s általában észlelhető, hogy a nagy német tavak jelentékeny mennyiségű pontyot hoznak a piacra.

Struck beszélt a természetes tavak halászatának visszafejlődéséről, s a hal- és rákállomány megfogyásának okát a tavak eliszapolódásában keresi. Nagyszabású javító munkálatokra lenne szükség, hogy a tavak hozamát újra helyreállítani lehessen. Ehhez a talajnak és a különböző iszapok vegyi összetételének ismerete kellene: ezen a téren Plön és Staad biológiai állomásai dicséretes munkásságot fejtenek ki.

Auerbach a Bódeni tó áramlásairól és ezeknek a haltáplálék mennyiségével való összefüggéséről, *Neresheimer* az osztrák alpesi tavak hozamáról tartott előadást.

Willig tárgyalta a halászok és a vízi sport közötti küzdelmet, s megállapította, hogy régebben nyugodtan lehetett halászni menni, s a halívás is zavartalanul megtörténhetett. Ma — behajtanak a sportoló csónakok majdnem kész tanyákba, kikötnek a tilos helyeken, vízi vadászatok tartanak a halászok minden értesítése nélkül. *Schuler* szerint Berlin vidékén a helyzet még rosszabb. Vízi munkálatokat végeznek, csónakkikötőket, hajóállomásokat létesítenek, s bárha a tervek közszemlére kitétele alatt a halászok értesülhetnének a munkálatokról, nagy városok közelében annyi ilyen vízimű létesül, hogy teljes lehetetlenség mindegyiket figyelemmel kísérni; sokszor még a folyamodó nevét és pontos címét sem lehet kitudni. Ezért a német halászati egyesület járjon el az illetékes hatóságnál, különösen a közlekedésügyi miniszternél, hogy a halas vizekben tervezett víziművek létesítéséről a halászatra jogosultak idejekorán nyervek értesítést, hogy észrevételeiket még a mű létesítése előtt előadhassák. Az egyesület kérje továbbá a birodalom illetékes hatóságát, hogy a korlátlan vízi sport következtében előállott lehetetlen helyzetet a következő intézkedések kiadása útján orvosolja:

- a) vízi sportot csak tiszta vízfelületen szabad üzni,
- b) növényzettel benőtt szélvizeken csak a halászatra jogosított engedélyével szabad közlekedni.

2. Tógazdaságok bizottsága. *Schulze* a ponty-tenyésztésről tartott előadásában az egészséges anyag kitenyésztéséről beszélt s főként azt tárgyalta, hogy miként lehet a pontyot az élősdiektől megőrizni. Daktylogyrisz behurcolás ellen vadhalban gazdag vizekben halrácsot, vagy lyukasztott pléhlemezt kell alkalmazni. Lehalászás után a kiürített tó fenekét erősen meszezni kell. Előadásának további részében felhívta a hallgatóság figyelmét

arra, hogy a tavaszi kihelyezéskor az anyagot gondosan megszámlálva kell kihelyezni, mert az érzék, vagy becslés szerinti népesítés könnyen túlnépesítést idéz elő. A tenyésztés-anyagot gondosan kell megválasztani. Ajánlatos $2\frac{1}{2}\%$ sóoldatban megfürösztetni és a férgektől tompa késsel megtisztítani. Március végével ezt a tisztogatást meg kell ismételni, s a még esetleg megmaradt tetűket el kell távolítani. A második fürdőt 1:10.000 arányú ammóniák oldatból készíthetjük. Belső élősdiek ellen a fürdők nem használnak. Ezek ellen legjobban úgy védekezünk, ha az anyahalakat leívás után az ívó tóból azonnal eltávolítjuk és erős vízátfolyást adunk. Közvetlen az ivadék kikelése előtt a gyors átfolyást megszüntetjük s a kikelt ivadékot mihamarabb áthelyezzük egészséges tóba.

Schiemenz szerint a tógazdának halai fejlődését szemmel kell tartani, s a tavak természetes táplálékát többször meg kell vizsgálni. Ha a természetes táplálék teljesen hiányzik, ez a körülmény több tógazda tapasztalata szerint abban is nyilvánul, hogy etetéssel kisebb eredmény érhető el, mint rendes körülmények között. A természetes táplálék hiányát igen sokszor a víz tulságos savtartalma okozza, miért is a gyengén alkalikus hatású vizekkel igen óvatosan kell bánni. *Haempel* igen érdekes előadást tartott vitamin kísérleteiről. Szerinte nemcsak a takarmány tápértéke, hanem annak helyes keverési aránya is fontos. Ha fehérje vagy szénhidrát hiányzik, a fejlődésben visszamaradás észlelhető. A fehérjetartalmú takarmányok közt is van nagyobb és kisebb értékű. Tisztán pillangós takarmánnyal nem érjük el a legjobb fejlődést, mert bizonyos fehérje (*Lysén* stb.) hiányzik. Fehérjeszegény takarmányozás viszont degenerációt idéz elő. Ásványi anyagok hiánya, pl. zabtakarmányozás, skorbut-szerű megbetegedést hoz létre. A vitaminok újabb tanulmányozása állatkísérletekkel azt igazolta, hogy az ú. n. avitaminózis betegségek eredete valamely vitaminfajta hiányára vezethető vissza. Igen érdekes akvárium kísérletek azt mutatták, hogy vitamin nélküli takarmánnyal táplált állatok halandósága igen nagy volt, az életben maradtak között pedig tipikus avitaminózis betegségek (eltorzulás, kopolytű rövidülés, úszószétfoszlás) támadtak. Ezek a kísérletek vitán felül igazolták, hogy az állati belsőrészek igen jó haltáplálékkul szolgálnak, míg a tiszta hús, különösen főtt állapotban igen vitaminszegény. Ugyanígy a pillangósok (csillagfürt) is eléggé csekély vitamintartalmúak s ezért vagy állati eredetű táplálékkal vagy még inkább természetes táplálékkal kell azokat kiegészíteni. Csíráztatás a csillagfürtöt C vitaminban gazdagabbá teszi s a takarmányozási együtthatót 4—5-ről 2—3-ra javítja. A kukoricában igen sok A vitamin van, de ez köztudomásúlag túl zsírossá teszi a halat. Burgonyában csaknem egészen hiányzik a vitamin. A halliszt, ha nagy hőségben levegő hozzájutása mellett állítjuk elő, vitaminban szegény lesz.

Mehring a pontyok külalakja és a klíma közötti összefüggést tárgyalja. Megfigyelései alapján úgy gondolja, hogy a ponty annál hosszúkásabb, minél kiegyenlítettebb klíma alatt él. Ezért a birodalom délkeleti részében és Galiciában tenyészik a legszebb alakú ponty és Szilézia tenyészpontyait Galiciából kell lehetőleg beszerezni.

Herold a pézsmapocok elleni védekezésről beszél. Szerinte a birodalmi kormánytól e célra bőséges anyagi eszközöket kell kérni. Ezen felül nemzetközi megállapodásokat kell létre hozni, mert a németországi védekezés egyedül nem lehet célravezető.

Wohlgemuth a halászzal foglalkozók részére hosszú lejáratú kölcsönök folyósítását szorgalmazta, hogy azon vizeik gondozására gépeket szerezhessenek be. *Röbler*

közölte, hogy a már megtett lépések eredménye az, hogy az ilyen gépek beszerzése „a mezőgazdasági gépeket beszerző r. t.” útján könnyen történhetik.

Folyó-vizek bizottsága. Főként az angolna körül folyt a tárgyalás. A hallépcsőkről *Koch és Smolian* értekeztek, s megállapították, hogy halak vándorlása, s a gátaknak ezen vándorlásokra gyakorolt hatása még nincs kellően tisztázva már csak azért sem, mert kifogástalan jelzőeszköz nincs. Úgy látszik, hogy a hallépcsőt inkább a kisebb halak veszik igénybe. *Röhler* a folyó-vizek szennyezése ellen indított eljárás jelen állapotáról számolt be. Még mindig lebecsülik Németország édes vizeinek halhozamát, különösen a cukor- és cellulozegyárak terjesztik el a belvizek halállományának jelentéktelenségéről szóló híreket, sőt erre „szakértőket” is szereznek, hogy ezen hamis érv alapján a közvizeket tovább is fertőzhessék. Minden halászati érdekeltnek, társulatnak össze kell fogni a vizek szennyezése ellen indított harcban.

Hivatásos halászok bizottsága. A halászképzés terén igen jól bevált az 1926. évben tartott tanfolyam a halértékesítésről és csomagolásról. A bizottság kéri a német halászati egyesületet, hogy újból tartson ilyen tanfolyamot. Mivel pedig épen ezen tanfolyam a tanoncoktatás kérdését is időszzerűvé tette, az egyesület felkérte *Schiemenz* titkos tanácsost, hogy a halásztanoncok oktatására tankönyvet dolgozzon ki. Tárgyalták a hálók kezelését és karbantartását is, s az a nézet alakult ki, hogy kísérletezni kellene a különböző impregnáló anyagokkal. — A halértékesítésre, a halak tározására szövetkezeteket kellene létesíteni, amelyek egyúttal a vizek tisztogatásához szükséges drága gépeket könnyebben beszerezhetnék. Az e tárgyban folytatott megbeszélés eredménye a következő határozat volt: „A gazdasági és kereseti szövetkezetek megalakulását hathatósan támogatni kell, mert a halászok súlyos helyzetét ez úton lehet megjavítani, nemkülönben a halászüzemeket okszerű alapra helyezni.” — *Rosengarten Waren* saját tapasztalatából közli, hogy a halásztérülete közelében értékesített halakat jobb áron adta el, mint a Berlinbe küldötteket. Leghelyesebb az, ha a halakat közvetlenül a fogyasztóhoz lehet juttatni. *Schiemenz* szerint a vidék jól fizet ugyan, de a felvevő képessége csekély; így azután a fölös halak nagy mennyiségben a berlini piacra kerülnek, s ott az árakat leverik. Pontos számítások szerint a közvetítő kereskedelemmel járó költségek a háború előttiekhez képest mintegy megkétszereződtek, s még a berlini városi bizományi üzlet is 10% díjat szed. Igen sokat ront az édesvízi hal forgalmánál a tengeri hal erőteljes propagandája, amelyet maga a kormány intéz. A bizottság határozata tiltakozik az egyoldalú tengerihalpropaganda ellen s kívánja, hogy az édesvízi hal fogyasztását hasonló erőteljes propagandával mozdítsák elő. *Willig* a halászok könyvvitelét feltétlenül szükségesnek tartja, mert csak így tudja a halászbérlő üzemének gazdaságos voltát ellenőrizni, s csak rendszeres könyvvetés útján lehet kimutatni azt, hogy a bérlés ráfizetéssel jár. Csak így esetben lehet kellő indokolással a halászati bérek mérséklését kérni.

Sporthorgászok bizottsága albizottság kiküldését tartja szükségesnek, amely elsősorban tisztázza azt, hogy mely vizeket lehet „sportvizeknek” minősíteni. *Peters* a horgász-sportról tartott előadásában különösen hangsúlyozta, hogy a sporthorgászat főcélja az üdülés és szórakozás, nem pedig a zsákmány nagysága. Igazi sporthorgász a halat semmiesetre sem adhatja el, hacsak nem saját tulajdonát képező területen vagy saját bérlé-

tén nem horgász, hanem kizárólag saját házi szükségletére fordíthatja, legfeljebb elajándékozhatja. De még ebben is bizonyos tapintattal és önmérséklettel kell eljárni, s leghelyesebb, ha a sporthorgász az illető víz hivatásos halászával előzőleg megállapodik, hogy a fogott halakkal mi történjék. Általában a horgászat a hivatásos halász munkáját ki is egészítheti, de semmiesetre se lehet iparszerű tevékenység. A hivatásos halász eszközei is különböznek a sporthorgásztól, így pl. a fenékhorg nem sportszerű eszköz, úgyszintén a lenyelhető horg sem, mert ennek alkalmazása esetén a megfogott méretben aluli halat (leginkább csukát) nem lehet a vízbe eleve visszabocsátani. Igen fontos kérdés az is, hogy hány horoggal lehet halászni! Pl. aki csukázni megy, kis halascsalival horgászhatik-e. Előadó nézete szerint békés halakra való horgászásnál két horg megengedhető. Nagy vita folyt ezen kérdés felett, végre is abban állapodtak meg, hogy bizottságot küldenek ki, amely a sporthorgászat irányvonalait megállapítja. Az ily módon elkészített szabályzatot az összes kormányoknak és az illetékes hatóságoknak megküldik, hogy ily módon a végleges szabályzat megállapítható legyen. *Ludwig* két indítványt tett; egyik az, hogy a méretben aluli halak eladásának tilalmát a büntető törvénybe vegyék fel, a másik az, hogy a szigonyok nyílt árusítását szüntessék meg. Az első indítvány teljesítését a halászati törvény felelőssé teszi, a másodiknak végrehajtása nem lehetséges.

A halászati törvények végrehajtása.

Irta: Fischer Frigyes.

Az 1925. évi XLIII. t.-c., mely a halászati törvény elavult részeit a mai viszonyokhoz átalakította, a 9500/1926. sz. fm. min. rendelet alapján múlt év december hó 1-én életbe lépett. Amennyire fontos és életbevágó kérdés volt ezen új törvény létrehozása, annyira szükséges és hézagpótló az az intézkedés, amely a törvény szellemét a gyakorlati életbe átülteti: a törvénynek végrehajtási utasítása. Hosszas tanulmány és tárgyalás előzte meg, míg az a mai formájában megszületett. Ennek intézkedéseit kívánom néhány szóval ismertetni, s az intézkedések célját, indokát néhány magyarzó megjegyzéssel kísérni.

A rendelet 7 fejezetben követi a halászati törvények tagozását s az életben jelentkező feladatok szerint ülteti át a törvényt a gyakorlati életbe.

I. fejezetében fenntartja az ú. n. igazolt halászati jogokat, melyeket 1890. április 30-ig azok tulajdonosai biztosítottak, de 4. §-ában körülhatárolja ezen jogokat avval, hogy a jog „fekvése és kiterjedése, a község és partibirtokosok megjelölésével pontosan” megállapítandó. Szükség volt erre a rendelkezésre, mert az igazolások lefolytatásakor, bárha a törvény akkor is előírta, egyes hatóságok az igazolt halászati jogot nem vízfolyáshoz kötötték, hanem kimondták, hogy pl. valamely község határát öleli fel. Ez pedig arra a — törvény szellemével homlokegyenest ellenkező — eredményre vezetett, hogy ha pl. valaki abban a község határában ma egy nagyobb csatornát épített, annak halászati joga nem a parti birtokost, hanem az igazolt jog tulajdonosát illette volna meg. Ezt hártja el az utasítás 4. §-a, mely a halászati jogot pontosan megjelölt vízfolyásokhoz köti.

A II. fejezet a hasznos víziállatok közé sorolja a békát és piócat is. Azért kellett ezt tenni, nehogy valaki tilalom idején ezen kétfajta állat fogásának ürügye alatt

halásszon, s ezzel büntetlenségét biztosítsa. A halászjegyek kiadása körüli eljárást is ez a fejezet szabályozza. Zárt vizek halászatához nem kell többé halászjegy! Ez a körülmény szintén kidomborítja a tógazdaságok mezőgazdasági jellegét. Amíg régebbi időben a kért halászjegyet a hatóság köteles volt kiszolgáltatni, ma jogában áll mérlegelni, hogy kinek ad, sőt a kérelmezőt halászati jogosultságának igazolására szólíthatja fel, s indokolt esetben a halászjegy kiadását megtagadhatja. Csak mellékesen említem meg, hogy a törvény a halászjegyet elveszi attól, aki a jogosított engedélye nélkül halászik, vagy tilalmi időben való halászatért másodszer megbüntettek.

Új rendelkezés ebben a fejezetben az, hogy a halászat háborítása és a halászeszközök rongálása nem menetrendszerű hajózással vagy sportszerű csónakázással tilos. Többfelől merült fel panasz a vízijárművekkel való közlekedés és sportolás ellen, hogy t. i. kész tanyákba behajtottak, s ezzel a zsákmány kiemelését lehetetlenné tették. Az ilyen cselekedetek ellen nyújt jogvédelmet ezen rendelkezés.

Kissé modernebb és világosabb átszövegezést nyert a társulat üzemtervének és gazdasági térképének elkészítése. E tekintetben azonban újításról beszélni nem lehet, mert a régi egész jól megfelelt.

A III. fejezet a tilalmak és legkisebb méretek megállapítását tartalmazza. A halélettan legújabb kutatásának eredményéhez képest az utasítás szakított a halfajták szerinti tilalommal; e helyett 6 hétig terjedő általános tilalmat rendel el április 20-tól május végéig, amely idő alatt minden halászás tilos. A mi csonka országunkban, ahol csaknem kivétel nélkül tavaszi ivású halak vannak, ezeknek ivási idejét kímélni feltétlen elegendőnek látszott.

A Mátra pisztrángosaira való tekintettel a pisztráng kíméleti idejét szintén ezen halfajta ivásához képest október 1-től január 15-ig kellett elrendelni.

A rák fogási tilalma, eltérően a régi törvény semmivel sem indokolt tilalmi idejétől, a párzásnak megfelelően október 15-től december 31-ig nyert megállapítást.

Négy legfontosabb halfajtánk, a fogassüllő, kecsge, márna és a ponty legkisebb méretét az utasítás hossz és súly szerint is megadja. Már ezzel is hangsúlyozni kívánja azt, hogy legfontosabb az, hogy az ivadék a jövő reménysége a vízben maradjon. Tehát az ivás védelme helyett a hangsúly az ivadék védelmére került át. Ezért méreten aluli halat forgalomba hozni nem szabad. A fogókészülékbe, hálóba véletlenül bekerült ivadékot a vízbe feltétlenül vissza kell bocsátani, s ha ez nem lehetséges, a méreten aluli halat a halász személyzet között fel lehet osztani. Ez azonban naponkint és fejenkint 1 kg-ot meg nem haladhat. Ha még ezen mennyiség fölött is lenne méreten aluli hal, e felett a hatóság rendelkezik és köz- vagy jótékony célra, pl. kórház, szegényház stb. fordítja.

Zárt vízből származó halra a tilalom és a legkisebb méret nem vonatkozik, a szállításhoz és eladáshoz azonban községi bizonyítvány kell. Ivadékot fogyasztás céljaira meg tógazdaságból is csak korlátozás mellett szabad eladni. És pedig a fogassüllő 15 dkg, a ponty 10 dkg súlyú legyen, s a tógazdaság területéhez képest kat. holdanként 5 kg-nál több nem lehet.

Külföldi halat és rákot mindig szabad eladni és szállítani; tilalmi idő alatt azonban a szállítmány külföldi mivoltát községi bizonyítvánnyal kell igazolni. Ha a halkereskedőnek a tilalmi idő beálltakor bányában készlete van, ennek eladására községi bizonyítványt kell besze-

rezni, amelyben az is feltüntetendő, hogy a kérdéses halat tilalmi idő előtt fogták.

(Folyt. köv.)

Küzdelmek halóriásokkal.

írta: báró Szurmay Sándor, ny. honv. min., gyal. tábornok.

Ami a vadásznak az utazás és a vadászat, Afrika rengetegeiben az ott található nagyvadra a leküzdendő viszontagságokkal és veszedelmekkel, körülbelül ugyanazt az ingert kínálja a sporthorgásznak egy kirándulás a Nagy-óceán mérhetetlen vízterületeire, azzal az óriási különbséggel mégis, hogy a vadász többé-kevésbé már ismert területre és beszervezett viszonyok közé megy, míg a horgász a Csendes-tenger titokzatos mélységében nemcsak oly élő halakra is akadhat, melyeknek létezéséről csak halvány fogalmaink vannak, hanem sok tekintetben úttörő munkára is kényszerült. Igen természetes, hogy a vadászok és horgászok közül csakis a sors kegyeltjei részesülhetnek abban a különös szerencsében, hogy ily óriási anyagi áldozatokkal járó kirándulás részesei lehessenek. A nagy tömeg csak ábrándozik róluk és az azokon résztvevők leírásaiból nyernek csak tudomást az ily vadászatokkal és horgászatokkal járó élményekről, veszedelmekről és viszontagságokról. A magyar sporthorgász, az összes sportolók között nálunk sajnos még a megvetett, lenézett és üldözött mostoha-gyermek, még ebben a csemegében sem részesülhet, mert tudunkkal eddig sem volt és most sincsen, mint a vadászoknak szép számmal idegenben járó sporttársa és különösen nincsen Kittenberger Kálmánja, aki ezek között is a legszorgalmasabban adja közre érdekfeszítő tapasztalatait kirándulásairól. Bezzeg másként áll a dolog az angoloknál! Most is előttünk fekszik a közelmúltban megjelent két vastos kötet két angol sporthorgász tollából, akik a Nagy-óceán vizeit járták horoggal és leírták azokat a küzdelmeket, melyeket e vizek szörnyetegeivel megvíváltak.

A sporthorgász mohón falja ezeket a könyveket, de minden más ember is, különösen pedig a vadász ámulva lapozgat bennük, mert hamarosan meggyőződik arról, hogy amit az őskor óta az állatvilágból a földtekén végbement evolúciók és a szárazföldön a haladó kultúra is annyira kipusztított, hogy későbbi, gyakran fogyatékos leletekből lehetett csak újra megkonstruálni az őskor szárazföldi faunájának egyes nevezetesebb képviselőit, az a nagy tenger védett és hozzáférhetlen mélységeiben még talán nagyrészt és élő állapotban megvan még ma is. Megvan pedig oly mammutszerű méretekben, melyek mellett a szárazföldnek ma még élő legnagyobb állata, az elefánt is eltöprel.

Mindkét könyv egyedülálló érdekessége szinte leküzdhetlenül hajt bennünket, hogy azokat olvasóinkkal megismertessük és azok tartalmáról izelítőt adjunk.

F. A. Mitchel Hedges kapitány a neve annak a hősnak, aki Közép-Amerika tengereit, jelesen a Nagy-óceánt a Californiai-öböltől Kolumbiáig egyrészt és a Carabiai-tengert Jamaika-sziget, Kolumbia és Panama között járta és élményeit angol nyelven „Küzdelmek halóriásokkal” cím alatt adta ki. Ez a könyv német nyelven is megjelent (Kämpfe mit Riesenfischen von F. A. Mitchel Hedges. Megjelent August Scherl R. T. kiadásában Berlin S. W. 68., már a múlt évben tízezer példányban).

Hedges régi álmát megvalósítandó 1921. nyarán

készült két évre tervbevett és a tengerek mélyének kutatását célzó utazására. Útján elkísérte és sorsában osztozott vele a kitűnő sporthölgy, Lady Richmond Brown. A legtökéletesebb horgfelszereléssel szeptember 12-én indult el Angliából Jamaikába. Acéldrót-patonyokat, 18, 21, sőt 36 széles, 2—300 yardos zsinégeket, a megfelelő motolákkal, horgokkal és horognyelekkkel viett magával, mert számolt azzal, hogy 40 fontos tarpon (*Mogalops atlanticus*) mellett akad majd 400 fontos, a rájafélékhez tartozó hal, no meg talán 6—16 láb (2—5 méter) hosszú cápa is.

A *Jamaika-szigetet* övező tengerben és a nagyobb folyóvizekben nehezen indult a munka, mert a tájékozódás is sok időt vett igénybe. Apróbb csalinak használt tengeri márnák mellett fogott Hedges nem egy jelentős halat, sőt zsinégét letépve is elmenekült egynéhány. Tarponok és makrélafélék mellett 100 font nehéz sügért és 237 fontos cethalat is fogtak, de fogtak 410 fontos ráját is.

Ezen vizeken Hedges mindig egy bennszülött halász kísérelővel, Griffith-tel horgászott egy kis halászcsónakról. A legelső 250—300 fontos tarpon a Black-River torkolatánál horgára akadva, a csónaktól mintegy 30 yardnyira teljesen a levegőbe szökött és berregve szaladt le a zsineg a motoláról, amint a tarpon menekülve lehúzta azt. Griffith a folyó torkolatánál levő zátonyról izgalomban majdnem belefordulva a vízbe, rögtön felszedte a kikötőkövet és felvette az evezést abban az irányban, amerre a hal a folyón fölfelé szökött, míg Hedges a horognyéllel kezében iparkodott minél erősebben fékezni a motolát, hogy a halnak minél több erőlködésbe kerüljön a menekülés. Ezt meg is úgy ép akkor tört hol jobbra, hol balra a hal, amidőn már alig volt zsineg a motolán, majd ismét felszökött a vízből is. Griffith erős evezése lehetővé tette ismét vagy 30—40 yard felszedését a motolára, amire Hedges már csak azért is törekedett, hogy legyen mit leereszteni, ha a parton ismét nekiiramodik. Közben valóságos népmulatsággá fejlődött a küzdelem, mert Black-River város néhány lakosának ordítóása rövid idő alatt a városnak majdnem minden emberét talpraállította és a folyóhoz csődítette, ahol a hídon-parton is szorongva és ordítva biztatták Griffith-tet a gyors evezésre a hídon át, a folyón fölfelé iparkodó hal után. Az evezőst nem sokat kellett biztatni, hisz eszeveszetten dolgozott. De a bennszülötteket is annyira elragadta a lelkesedés, hogy akik csak tudtak, a parton kikötött csónakokra kaptak és követték a horgászt, hogy a küzdelem minden mozzanatát és a hal ismételt felszökését a vízből megfigyelhessék, de hogy szükség esetén segítséget is nyújthassanak. A hal a folyó torkolatától fölfelé és lefelé 12 mérföldnyi távolságra húzta a ladikot hatszor, mialatt eltelt a küzdelem első, második és harmadik órája is, anélkül, hogy a tarpon erejének gyengülése észrevehető lett volna, míg Griffith ereje az evezéssel már fogytán volt, Hedgesről pedig patakokban csurgott a verejték és teljesen kimerülve rogyott a csónak ülőkéjére. Nem csoda, hisz' óriási fizikai munkát igényel az ilyen nagy halnak a kézbeartása és irányítása oly módon, hogy állandóan feszes zsineg mellett mégis azonnal engedjen, ha a hal újból nekiiramodik, de el is kormányozza a folyó partján levő hajóktól, fagyókerektől és műtárgyaktól, melyek mögé menekülve, a hal azonnal leszabadul. Hedges azonban összeroskadásának pillanatában észrevette, hogy a hal is elfáradt. Ebből új erőt merített és a halat a motolával közelebb hozta ugyan a csónakhoz, csak hogy a tarpon is úgyszólván utolsó leheletével a végső pró-

bálta meg: hossz tengelye körül perdült néhányat és a nyilvánvalóan egy kissé megsérült patonydrót bizony eltört és a hal elszabadult a fogás körül kimerültek és a nézőközönség nagy-nagy keserűségére és bánatára. Hedgest a csónakból ki kellett emelni és kocsin hazaszállítani. Napokig nem tudott mozdulni sem.

Erősebb szerszámainak igénybevételével hősünk Jamaika vizein ezen tapasztalat után fogott nemcsak ilyeneket, hanem más apróbb és nagyobb halakat és ezek között 100 fontos sügért és 270 fontos, 3 m hosszú cápát is. A megállapított igen nagy cápákra azonban csónakról és meglévő eszközeivel nem tudott horgászni, megkonstruált tehát egy külön készüléket következő módon: Egy petróleumos hordót vastömbhöz kötött és utóbbit leeresztette a víz fenekére, hogy a hordót helyén megtartsa. A hordóhoz kötött egy 75 yardos, körülbelül 1 cm erős manilla-kötelet, ennek végén láncos, halhússal felcsalizott cápahorgot; e cápahorgot 6 méterre eresztette a víz színe alá olyformán, hogy egy erős vasúti tálpfaszerű úszó tartotta a horgot ebben a magasságban. A hordó és ezen úszó közé még egy ilyen fadarabot iktatott be és erősített a zsineghez. A horogfeletti úszót végül helyéhez rögzítette egy vékony zsineggel, melynek másik végére egy a víz fenekére eresztett kő volt erősítve. Ilyen horogkészüléket a hordó körül csillagalakban hármat alkalmazott. Mivel másnap reggelig semmiféle ragadozó nem jelentkezett, Hedges új, nagyobb halakkal (haldarabokkal) pótolta a csalikát és már reggelizés alatt látták, amint először az egyik fatuskó, majd a másik és a hordó is eltűnt a víz alatt. A hordó hamarosan ismét láthatóvá vált, de mozgott, majd ismét megindult, sőt a másik két horog 2—2 tuskója is mozgásba került, amiből nyilvánvaló lett, hogy egy hatalmas hal hozta mozgásba az egész készüléket, mely egy órán belül tökéletesen összekészülődött. Két óra elteltével, amidőn a hordó is már nyugodtan feküdt helyén, csónakon kihúzták, amennyire tudták a part közelébe, majd a falu népségének segítségével a partra. 920 font volt a tenger mélységek e tigrise, melynek gyomrában 300 font, részben már megemésztett halat találtak.

Sajnos nem követhetjük hősünket egyéb, Jamaika vizein tett kirándulásain, érdekesítő élményein, sikeres horgászatainál és kutatásainál, mert legnagyobb sikereit csak ezután érte el; ezeket kívánjuk legalább érinteni.

(Folyt. köv.)

A halarak és a drágaság.

A drágaság mérséklésére irányuló tárgyalások során úgy az újsághírek, mint közvetlenül kapott értesüléseink szerint a halról nem esett szó, holott annak mai ára, különösen az ú. n. fehér halak ára erősen versenyez a legolcsóbb hús árával s ennek folytán igényt tarthat arra, hogy néptáplálék lehessen. Dacára a nyári időszak kevesebb mozgalmának, egyesületünk vezetősége azonnal kézbe vette a dolgot, s az alábbi memorandumban rámutatott azokra az intézkedésekre, amelyek a halarak további mérséklése érdekében megteendőek volnának. Répássy Miklós alelnök, ifj. Zimmer Ferenc, Paluzsa László vál. tagok és az egyesület titkára küldöttségileg megjelentek Vajna Ede székesfővárosi tanácsnok úrnál, a közéletmezési osztály vezetőjénél s hosszasan megtárgyalták a memorandum pontjaiban foglalt kívánságokat. Meg kell állapítani, hogy a legnagyobb érdeklődéssel és megértéssel találkoztunk, sőt a cél elérésére alkalmas utak és módok megbeszélése során Vajna

tanácsnok úrtól igen értékes tanácsokat is kaptunk. Minden előjel meg van arra, hogy eljárásunk — ha nem is minden pontjában — sikerrel fog járni. A beadvány szövege a következő:

„Budapest Székesfőváros tekintetes Tanácsának Budapest.

Most amidőn vezető hatóságaink versenyezve iparkodnak a már-már elviselhetetlen drágaságot alkalmas intézkedésekkel letörni, engedje meg a tekintetes Tanács, hogy alulírott egyesület, a magyar haltermelők és kereskedők képviselőjében tisztelettel rámutasson azokra a tényezőkre, amelyek a halnak, ezen mindenképp fontos élelmiszer árának kialakulására kihatással vannak. A legfontosabbak ezek között nézetünk szerint azok, amelyek a hal árának kialakulására hátrányosak s ezért kiküszöbölendők. Ezek a következők:

1. A vásárcsarnoki helypénzek. Ma a békebeli helypénzek 2—3 szorosa áll fenn. Ezen túlzottan magas helypénz mérsékelendő lenne.

2. Áltermelők üzemei. Áltermelők alatt olyan kereskedőket, olyan kofákat értünk, akik termelőknek adva ki magukat a fogyasztó közönséget megtévesztik és felesleges láncszemként kapcsolódnak a kereskedelembe.

3. Vasárnapi halárusítás d. e. 9 óra utáni tilalma.

4. Fogyasztási adó. A halat ma a békeidővel szemben fogyasztási adó is terheli 3—4 év óta. Ez a körülmény szintén jelentékeny drágító tényező.

5. Vagdalt hal eladásának tilalma. Szeletelve eladott harcsánál, filézett süllőnél fennmaradó fej, farok és egyéb darabok, melyek leves készítésre alkalmasak és olcsón eladhatók lennének, egészségügyi okokból áruba nem bocsáthatók. Megfelelő ellenőrzés mellett ez a tilalom mellőzhető lenne.

6. A csarnokba irányított vagonok kiállítási illetéke.

7. A kicsinybeni árak és a nagybeni árak nincsenek összehangban s ez a különbség is az árak emelkedését okozza.

8. A nagybeni halüzlet lebonyolítására megfelelő hely hiánya, Bécs és a külföldi nagy városok mintájára, a Dunaparton célszerű lenne oly halcsarnok építése, melyben a kezelés és a tárolás a mai igényeknek megfelelően elvégezhető. A vásárcsarnok pincéjében ma 1 kg hal tárolása havonként 3000 K-ba kerül, holott a tárolás maga kútvízben, zárt helyen homlokegyenest ellenkezik a gyakorlati követelményekkel.

Ezek lennének azok a kérdések, amelyek mielőbbi sürgős megvitatását s annak folytán a felsorolt hátrányok kiküszöbölését a tekintetes Tanácstól kérjük. Legtöbb pont már évek óta tárgyalás alatt volt s annak részletkérdéseit már többször megvilágítottuk. Amidőn kijelentjük, hogy mindennemű részletes felvilágosításra mindig a legnagyobb készséggel rendelkezésére állunk, vagyunk a tekintetes Tanácsnak kiváló tisztelettel. Aláírások.“

F.

IRODALOM—KÖNYVISMERTETÉS.

Vízi atkák a Dunából. A m. kir. halélettani és szennyvíztisztító kísérleti állomás újabban a Magyar Nemzeti Múzeum állattári osztályának tagjaival együttesen szokott a Dunán biológiai kutatásokat, főleg fenékfaunavizsgálatokat végezni. Az állomás célja ugyanis a természetes haltáplálék kutatása, s a folyam egyes szakaszainak összehasonlítása termőerő és halászati szempontból való érték dolgában, a Nemzeti Múzeumé pedig a fauna pontos megismerése, esetleg a tudományra újfajok felfedezése; a kétféle cél kiegészíti egymást.

Ilyen gyűjtő kirándulás tudományos eredményét részben most közölte Dr. Szalay László az *Állattani Közleményekben* (XXIV. 1—2. 1927.).

A gyűjtés tudományos szempontból azért járt figyelemre-méltó eredménnyel, mert vízi atkák a magyar Dunából eddig egyáltalán nem voltak ismeretesekek, s ez első alkalommal három faj is előkerült, melyek közül kettő egészen új fajnak, egyik pedig új varietásnak bizonyult.

A Duna e szakaszáról már tíz évvel ezelőtt hozott felszínre lapunk szerkesztője hazánkból kevéssé vagy egyáltalán nem ismert állatokat (*Aphelocheirus aestivalis* nevű vízi poloskát, s a *Corophium curvispinum* nevű rákot), s talán ennek tulajdonítható az a nagy megtisztelés, melyben Dr. Szalay a „Halászat“ szerkesztőjét részesítette, midőn az egyik új fajt *Atractides Ungeri*-nek nevezte el. A másik kettő a *Konigsbergia (Hjartdalia) marginiporosa*, s a *Sperchon elegans* var. *Danubialis* neveket kapta.

Ugyanezen kiránduláson Dr. Dudich Endre több fekete tengeri eredetű Amphipoda rákot is megtalált a Dunában, melyeket később fog ismertetni.

TÁRSULATOK—EGYESÜLETEK.

A halásztelki-kákafoki halászati társulat f. évi július hó 2-án Szarvason rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgyai közül kiemelendő a bikazugi holt mederben hatósági engedély nélkül létesített kenderázttal szemben a társulat állásfoglalása. A közgyűlés Szarvas város jelenlevő képviselőitől ígéretet nyert arra, hogy a kenderázttal tervét ez év október hó 1-ig elkészíteti s az engedélyezési eljárást folyamatba teteti. Ezen eljáráson a halélettani és szennyvíztisztító kísérleti állomás kiküldötté meg fogja állapítani azokat az intézkedéseket, amelyek mellett a kenderázttal létesíteni lehet anélkül, hogy a társulat vizei a megfertőzés veszélyének, halai pedig az elpusztulás lehetőségének legyenek kitéve. A kenderázttal részére elkülönítendő terület továbbra is a társulat kötelékében fog maradni, a rá eső bért azonban a társulat nem fizeti ki.

A közgyűlés Brozsek János halászbérlő azon kérelmét, hogy óvadékát a szerződés keltétől számított négy év után tegye le, teljesítette.

A szob-kovári halászati társulat f. évi július hó 11-én Vámoskolan tartotta rendes évi közgyűlést Huszár Tibor elnöklése alatt. A közgyűlés a múlt évi zárszámadást 2072:97 P bevételrel és 1038:64 P kiadással, tehát 1034 P 33 f pénzmaradvánnyal rendben találta. A pénzmaradványból kat. holdankint 3 P szétosztását rendelte el, a fennmaradó kerekben 284 P-t utólagos elszámolás mellett a folyó költségek fedezésére fordítani rendeli. Klein Antal halászbérlő kérelmére a társulat egész területén fizetett bérekből további 10⁰ o leszállítást engedélyez.

A dunaszekcső-drávatoroki halászati társulat f. évi július hó 15-én rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya volt a társulat új gazdasági térképének és érdekelttségi kimutatásának elkészítése. Az előző közgyűlés által kiküldött bizottság ajánlattételre a következő magánmérnököket szólította fel: Porgányi Lajos Mohács; Papp János Pécs; Perlaky György Budapest; Deutsch Kornél Mohács; Tschet Róbert Budapest.

A beérkezett ajánlatok alapján a közgyűlés akként határozott, hogy a munkával kat. holdankint és parcellánként 48 f. egységár mellett, de maximum 6200 P-ért Deutsch Kornél mohácsi mérnököt bízta meg, s amennyiben ő ezen megkötés mellett a munkát nem vállalná, az elnökség Tschet Róbert 6000 P-ös ajánlatát fogadja el.

F.

VEGYESEK.

A magyar orvosok és természetvizsgálók XXXIX. vándorgyűlése ezidén Pécsen lesz, augusztus 28-tól augusztus 31-éig.

A hirdetett nagyszámú orvosi-, természettudományi-, társadalomtudományi- és gyógyszerészeti előadások közül *kettő halászati tárgyú*, néhány pedig vonatkozásban áll a bennünket közelebről érdeklő kérdésekkel.

1. *Halászati előadások: Dr. Unger Emil:* Az ok-szerű haltenyésztés. *Pataky Beksits Tibor:* A mesterséges tógazdaságok termelésének fokozása a vízi élet fejlesztésének kihasználásával.

2. A halászat ügyével többé-kevésbé kapcsolatos tárgyú előadások: *Dr. Hankó Béla:* A m. kir. Balatoni Biológiai Intézet Tihanyban (Vetített képekkel). *Horowitzky Henrik:* Magyarország hasznosítható vízmennyisége. *Dr. Ilosvay Lajos:* Mit tudunk kémiai szempontból a

vitaminokról? *Dr. Kreybig Lajos*: Az amerikai talaj-tani vizsgálatokról. *Dr. Pálffy Móric*: Pécs sz. kir. város környékének hydrogeológiai viszonyai, tekintettel a város vízellátására. *Dr. Gözsy Béla*: A szennyvizek vizsgálatának újabb módszerei.

A vándorgyűlésen mindenki résztvehet, aki a vándorgyűlés pénztárnoka (mélt. Csiky Ernő, nemz. múzeumi igazgató úr) címére 12 pengő tagsági díjat augusztus 25-éig befizet, mely ellenében tagsági igazolványt, vasúti kedvezményt kaphat.

Vándorgyűlési iroda: Pécs, központi Egyetem Rákóczi-út 80. A központi választmány titkára: Dr. Gorka Sándor egyetemi ny. r. tanár.

A lengyel halvámok valorizálása és a magyar élőponty kivitele. Mielőtt a magyar pontytermés értékesítésére kerülne a sor, mindenfelől iparkodnak nehézségeket gördíteni ezen kiviteli cikkünk eladása elé. Majdnem minden évben előfordul, hogy azok az államok, ahová élőhal kivitelünk irányul, a legkülönböző címeken, de leginkább a vámok emelése útján lehetetlenné akarják tenni ezen gazdasági águnk boldogulását. Újabban ismét Lengyelország felől hallottunk kedvezőtlen híreket, hogy t. i. a vámtételek valorizálása címén az eddigi, szinte lehetetlen magas vámtételeket nagy mértékben kívánja emelni. Ezen — a magyar haltermelés végetes — eljárás ellen az Országos Halászati Egyesület a földművelésügyi miniszter úrhoz fordult védelemért. A benyújtott kérvény a következő:

„Tisztelettel alulírott Országos Halászati Egyesület, magánúton azt az értesülést nyertük, hogy Lengyelország a zloty elértektelenedése folytán a vámok valorizálása címén a vámokat lényegesen emelni szándékozik. Magánértesülésünk szerint a vámok emelése a legközelebbi jövőben várható, úgy hogy már szeptember elején a vámok emeléséről szóló döntések publikáltatnának is. Tekintettel arra az existenciális fontosságra, amelyet különösen az élőponty vámjának emelése a magyar tógazdaságokra nézve jelentene, tisztelettel kérjük, kegyeskednék a m. kir. külügyminisztérium és varsói kirendeltségünk útján legsürgősebben odahatni, hogy a lengyel kormány kellő időben előre, — hogy ahhoz mi magyar részről hozzászólhassunk — közölje a tervezett vám-emeléseket.

Kérésünket a következőkkel indokoljuk:

Lengyelországnak bevétele Magyarországra jóval nagyobb, mint viszont és a magyar vámok jóval alacsonyabbak, mint a magyar cikkekre szóbajövő lengyel vámok és így Magyarország minden hátrány nélkül élhetne megforgalással Lengyelországgal szemben és így eltekintve a kölcsönös méltányosságtól, magának Lengyelországnak sem érdeke, hogy a magyar megtorló intézkedéseket kihívja. Ezáltal Lengyelország kereskedelmi mérlege rosszabbodnék is. Továbbá Magyarország a lengyelekkel kötött kereskedelmi szerződésben Lengyelország részére nagy bizalmat előlegezett azáltal, hogy nem fix vámtételekben állapodtunk meg, hanem megelégedtünk azzal, hogy a Magyarország által nyújtott előnyök fejében csupán százalékos kedvezmények biztosítottak. Magyarország ezt mindenestre abban a feltevésben teite, hogy Lengyelország azokra a cikkekre sem fog abnormálisan magas és más hasonló cikkekre kivetett vámokkal szemben aránytalan vámokat kivetni, amelyeknél csupán Magyarország van érdekelve. Ezen cikkeknél Magyarország nincs biztosítva ugyanis azzal, hogy más országok nyomására a vám a normális keretek között maradjon. Viszont Magyarország méltán igényelheti azt, hogy Lengyelország ne csak a magyar kedvezményeket vegye igénybe, hanem a csupán Magyarországot érdeklő cikkeknél döntés előtt Magyarországgal tárgyaljon is, mert jelen esetben a vámtételek felemelése ugyanolyannak tekinthető, mint amikor valamely szerződéses vámtétel lesz megváltoztatva. Már pedig szerződéses vámtételek megváltoztatása a másik fél meghallgatása nélkül nem történhetik.

Magánértesülésünk szerint továbbá azt tervezi a lengyel kormány, hogy az élőhal kontingensre 4, egynegyedévi hatállyal fogja kiadni a behozatali engedélyeket, amely az élőponty, mivel idénycikk, a kontingens háromnegyed részének elvesztését jelenti. Az élőponty ugyanis csak a hűvös hat hónapban szállítható, de oly nagy távolságra, mint Lengyelország, a nagy fuvardíjak mellett csak a téli három hónapban fizeti ki magát a szállítás. Ugyanis minél hidegebb van, annál többet lehet a wagonba rakni. Ilyenféle megszorítások még nem idénycikkeknél sem szokásosak, úgy, hogy az engedélyeknek akként való kiadása, hogy az engedélyezett mennyiségét csak 4 egyenlő negyedévi részletben lehessen behozni, a behozatali kontingens mintegy háromnegyed-résznél elvonásának jelentené.

Egyben tisztelettel megjegyezzük, hogy a mai vámok fel-emelése a kivitel teljes megsemmisítését jelentené, aminek igazolá-

sára felhozzuk azt, hogy a múlt évben a kivitel csak akkor indulhatott meg — karácsony táján — amikor a lengyel belföldi pontyok már elfogytak és abnormális magas piaci árak alakultak ki.

Az itt előadott körülmény igazolja azt is, hogy a vámok emelése Lengyelország szempontjából sem indokolt, mert egy köz-szükségleti élelmi cikknél túlzott aralakulásra vezet. A jelen esetben arra sem lehet számítani, hogy a vámok az eddiginél nagyobb mértékben átháríthatók lesznek a fogyasztókra.

Az élőpontyok drága szállítási lehetősége és az óriási távolságokkal járó fuvarok a lengyel belföldi termelést ugyanis túlon-túl megvédi karöltve a mai szintén magas vámokkal.

Amennyiben pedig érdemi tárgyalásra kerülne a sor, úgy tisztelettel kérjük odahatni, hogy vámvalorizáció esetén állítsassék vissza a régi vámkulcs. Azelőtt t. i. nem 32 zloty, hanem csak 16 zloty volt az élőhal vámjá. Akkoriban a zloty a svájci frankkal volt egyenlő. Magyarország a vámtétel felét, tehát 8 zloty vámot fizetett. A zloty romlásával a vámtételt duplájára emelték fel, most pedig ügylátszik, a duplájára emelt vámtételt kívánják valorizálni. Kérlemünk tehát odairányul, hogy valorizálás esetén mindez vétes-sék figyelembe.

Tájékoztató végül előadjuk, hogy a magyar tógazdaságok azokon a szikes és mocsaras helyein épültek az országnak, amelyek más mezőgazdasági hasznosításra nem voltak alkalmasak. A tógazdaságok létesítése óriási investícióval történt (holdanként átlagos 1.200 pengő). Az évi mintegy 26.000 métermázsa termésből cca 14.000 métermázsa kivitelre kerül. A kiviteli lehetőségek megszűnése katasztrófális helyzetbe sodorná a haltermelést, mert a termelői árak további csökkenése, vagy a racionális etetés mérséklése ezen üzemág jövedelmezőségét főnkretenné. A halak takarmányozása ugyanis tengerivel történik és a halak termelői ára mégis már a múlt évben is jóval alacsonyabb volt a hízott sertés, vagy az export marha áránál.

Viszont Lengyelország szempontjából nem bírhat nagy jelentőséggel az odairányuló 3—4.000 q élőponty 360—480.000 pengő értékben.

Különösen kiemeljük, hogy az északkelet-magyarországi gazdaságok termésének elhelyezésére volna elviselhetetlen csapás a lengyel export megszűnése.

Mindezeknél fogva kérjük Nagyméltóságod bölcs és sürgős közbelépését és vagyunk Nagyméltóságodnak mély tiszteletünk nyilvánításával alázatos szolgál. Aláírások“.

Reméljük az egyesület eljárásának meglesz a kellő fogantatja, s ellensúlyozni fogjuk Lengyelország magatartását, amely hal-kivitelünket ugyancsak veszélyezteti. F.

A X. Nemzetközi Zoológiai Kongresszus f. é. szeptember hó 4-én veszi kezdetét Budapesten, melyre a világ minden részéből összesereglenek az állattan tudósai hazánk fővárosában. Az igen nagyszámú bejelentett előadások sorában több olyan lesz, mely bennünket közelebből érdekel. A kongresszussal kapcsolatos kirándulások között pedig szerepel a Balaton és a tihanyi Biológiai Intézet, valamint a Hortobágy, s az ottani tógazdaság meglátogatása is.

Árjegyzés. A Halbizományi és Halértékesítő rt. és a Zimmer Ferenc halkereskedelmi rt.-tól nyert értesítés szerint július hó folyamán a nagybani halárak kilogrammonként a következők voltak:

Édesvízi élőponty	2:60—2:80 P	
Édesvízi jegeltponty	1:40—2:00 "	
Dunai süllő	I. oszt.	5:00— — "
	II. oszt.	4:00— — "
	III. oszt.	3:20— — "
	IV. oszt.	3:00— — "
Balatoni fogas	I. oszt.	6:00— — "
	II. oszt.	5:00— — "
	III. oszt.	3:60— — "
	IV. oszt.	3:60— — "
Harcsa	nagy	4:40— — "
	kicsi	3:20—3:60 "
Csuka	nagy	2:00— — "
	közép	1:60— — "
	kicsi	1:00—1:20 "
Őn	1:20—1:80 "	
Balatoni keszeg	0:60—0:80 "	

Irányzat lanyha, forgalom csekély.

MAGYAR TÓGAZDASÁGOK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

V., SZÉCHENYI-UTCA 1. BUDAPEST TELEFON: T. 122—37.

Több mint 6,000 k. hold terjedelmű saját tógazdaságaiból az alábbi helyeken:

Balatonföldvár, Bia, Bicske, Csoór, Gelej, Hortobágy, Iszkaszentgyörgy, Konyár, Mike, Nagyláng, Örspusztá, Pellérd, Sárd, Sáregres, Sárszentmiklós, Somogy-szentmiklós, Szabadbattyán, Tápíószecső, Tüsképuszta, Varászló és a 4,000 katasztrális hold nagyságú **velencei-tó** halászatából **szállít tenyésztésre** nemestörzsű egy és kétnyaras pontyot, ponty-anyákat, harcsa, fogassüllő ivadékot és fogassüllő ikrát.

HALÁSZHÁLÓ

puha inslég és kötél, hálófonal,
parafa-alattság, rebzsinór,

minden mennyiségben kapható

ADÁM MIKSA RÉSZV.-TÁRSASÁGNÁL BUDAPEST.

Főüzlet:

IV., Ferenc József-rakpart 6—7.

A Ferenc József-híd és Erzsébet-híd között.

Telefon: József 361—48.

—|—

Fióküzlet:

VII. ker. Thökölyi-ut 16. szám.

A Keleti pályaudvar indulási oldalával szemközt.

Telefon: József 361—17.

ZIMMER FERENC HALKERESKEDELMI R.-T. BUDAPEST

TELEFON:

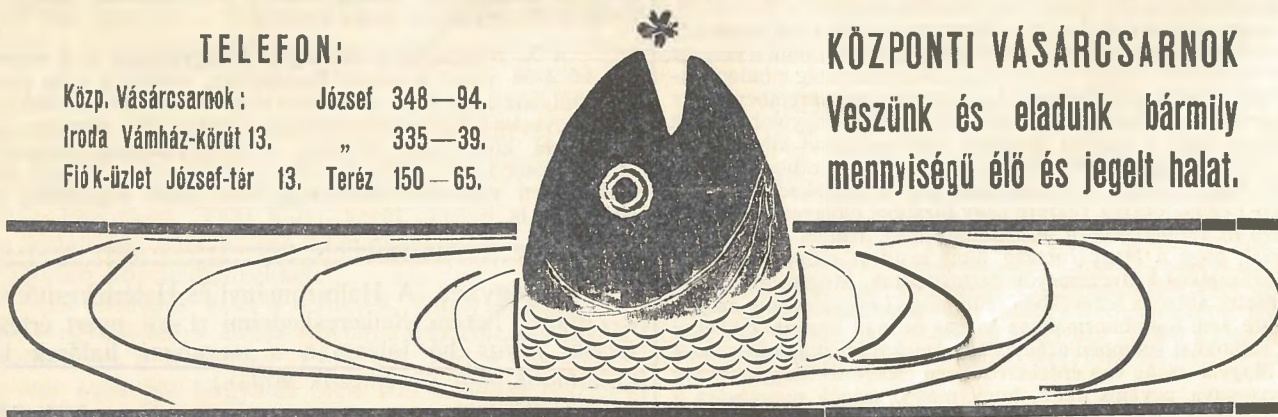
Közp. Vásárcsarnok: József 348—94.

Iroda Vámház-körút 13. „ 335—39.

Fiók-üzlet József-tár 13. Teréz 150—65.

KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK

Veszünk és eladunk bármily
mennyiségű élő és jegelt halat.

HALBIZOMÁNYI ÉS HALÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

HALNAGYKERESKEDEÉS

BUDAPEST

TELEFON nappal: JÓZSEF 413-54.

TELEFON éjjel: JÓZSEF 349-06.

ÁRUSÍTÓ HELY:

IX., KÖZPONTI VÁSÁRCSARNOK

TELEP ÉS IRODA:

IX., CSARNOK-TÉR 5. SZÁM.

KÖZPONTI IRODA:

V., SZÉCHENYI-UTCA 1.

TELEFON: Teréz 122-37.

MEGVESZÜK tógazdaságok egész haltermését, SZÁLLITUNK a Magyar Tógazdaságok Részvénytársaság kezelésében levő tógazdaságokból elsőrendű gyorsnövésű cseh és bajor egy- és kétnyaras pontyokat, anyapontyokat s minden más tenyészhalat és megtermékenyített fogassüllőikrát, valamint etetési üzemre berendezett tógazdaságok részére különféle haltakarmányt.